

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

1/2 „ 1 „ 60 „

1/4 „ — „ 90 „

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

1/2 „ 3 „

— „ — „

Numeri singuratici se vând
la Cluj cu 5 fileri, în alte
locuri cu 6 fileri.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

—

ADRESA:

„RĂVAȘUL“
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sămbătă

Intemeietorul foii: Dr. E. DĂIANU

Un cuvânt către deputați.

»Basarabia« în numărul său din urmă, dela 9 Iulie v. adresează un prim articol către deputații români din Duma. Deși sosește *prea târziu*, totuși cuvântul acesta îl găsim *potrivit* a-l reproduce, ca să se vadă și la noi, ce gândesc și cum simțesc bunii Români din Basarabia: Eată o parte din acest articol:

Oare dorm deputații Basarabiei?

Ne-a hărăzit și pe noi D-zeu sfântul cu deputați ai țerii în Duma. Dar pe când ceialalți deputați ai popoarelor cer, se sbuciumă, se luptă, dau piept zilnic cu vrășmașul tuturor — ai nostri păstrează o ciudată tăcere. Par că au plecat la nuntă, ear nu la luptă. Două milioane de Români n'au pământ, două milioane n'au limbă, nici școală, două milioane sunt supuși la bunul plac și samovolnicia biurocraților, iar deputații lor, legal aleși, cu *atâta nădeide* trimiși, tac, par că nici n'ar fi luptătorii unui *neam întreg*, care așteaptă de atâta vreme. Nici un cuvânt despre *vechile drepturi răpite*; nici un cuvânt despre *vechile așezăminte*, ce trăbuesc redat *țerii*; nici un cuvânt despre *limba moldovenească* în școală, judecări și biserică; nimica despre ce-l doare așa de mult pe țaran. Nimica despre pământ.

Oare deputaților Basarabiei le e frică să vorbească? Oare le e rușine să ridice *chestiunea neamului moldovenească*? Oare poporul a luptat cu atâta amar, ca să-i trimeată în Dumă numai ca ei să iea leafă grasă pe zi și să se mândrească cu cinstea de deputat?

Dacă le e frică, de ce au cerut și

au primit voturile moldovenilor, luând asupra lor răspunderea de a ținea în Duma interesele moldovenilor basarabeni?

Dacă nu sunt *pregătiți* de ce n'au așteptat să mai învețe, și s'au îndesat la cererea de voturi?

Iar dacă le e rușine, că reprezintă în Duma pe moldoveni, de ce nu au lăsat locul altor oameni mai destoinici, care cu putere să ceară *autonomia* dela 1818, drepturi cetățenești depline, limba moldovenească oficială în școală și judecată, și în sfârșit pământ pentru bieții țerani!

În *numele poporului* moldovean am alcătuit *un program*, care reprezintă nevoile morale și materiale ale norodului. În numele a 2 milioane de moldoveni, alegători ai deputaților din Duma, *dăm poruncă* acestor deputați ai nostri, să desbată, să apere și să ceară numai decât aplicarea *programului nostru*, care este și al marelui multimi a poporului moldovenesc din Basarabia.

Să ceară: *Autonomie* (de sine cârmuire.)

Limbă și cultură românească.

Drepturi cetățenești depline pentru Basarabieni.

Pământ pentru țeranii basarabieni.

Iar dacă nu sunt în stare să fie adevărați *deputați ai Românilor* din Basarabia — să facă loc altora destoinici.

Mama lui G. Barițiu.

Statul, Biserica și Școala.

(Urmare.)

II. Titlul clădirei statului național, al cultivării spiritului național și al simțământului patriotic.

Clădirea statului național, spiritul național, simțământul patriotic!

Eată noauele devize, în numele cărora se pretinde pentru stat monopolul școalelor.

Și, așa se pare, acestui argument se atribue cea mai mare însemnătate, căci toți și toate, guvernul, presa, bărbății școalei, pe o formă poartă pe buze aceste devize și cred că e destul a le pronunța pentru ca apoi fără nici o argumentare serioasă să se simtă îndreptățiți la ori-ce nedrep-

FOIȚA RĂVAȘULUI

ÎMBLĂTITUL

Vara e pe gătate. Stogurile îngrășate de roada câmpului răsar alătura de căsuțele umilite ale satului. Ici-colo sub ștrașina stogului, mașina cu cai, își începe cântecul ei asurzitor... Tocma la vecinul Mănasă, clăia își lapădă broboada de paie deodată cu zorirea luminei... Mașina înghite acum, pintre colții ei de fer znopii aurii. Prada înghițită o framântă în pânțele, apoi o aruncă afară cu mânie. Sub brațele vânjoase ale flăcăilor, furcile se afundă în paiele izvorite din nămila, ce zbârnăie întăritată. Legăturile znoptilor se desprind, znoptul dezlegat trece prin brațele alor două fete pe masă. Huruiala se nădușă din când în când, roata cea mare plânge sub strânsura curelei.

De altă parte grăunțele plevoase — se zbat între ciurele vânturătoarei, ca să curgă curate ca aurul în saci... E o învârtire ș'o zoală ca nici când... Un băețăș, mai răsărit, aduce znoptii la buza stogului, clădește o grămadă, se lungeste pe brânci, apoi îi lasă să cadă pe rând. La rude, caili se opintesc din greu, își incoardă trupul, numai oase. Îndărătul lor, chiuie întruna, învârtind biciurile deasupra capului, doi băeți, scăpați de poale. Pășesc rar, cumiți și făloși de treaba ce o fac, aruncă ochi disprețuitori la tovarășii de joc, chiuind întruna; »Hiiii! măi! hii murgule hii!«

Sub stog, alături de mașină, fetișcanele rumene, — intrate în horă, din primăvară — nu-și dau rând la dezlegat. Șiși fac voie bună, pe socoteala lui Niculaie, mașinariu, — insurățel din cășlegi.

— »Știu că ș'ar negri Anica buzele, să te sărute acum!«.. Rid și lucră. Colbăit pân după urechi, Niculaie îndoapă gura mașinii, resfirând spițele și-și face voie bună năcăjind soațele de alături.

— »Dăi să vie Măriuco, Lino, că muceziți! Hai să vie fetico, că te ochește lon și nu te pupă de sară.«! Fetele se învârt ca pârjolu.

...Roata plânge întruna, mașina varsă paiele aurii, furcile se implântă, se ridică, clăia cea nouă își face loc în văzduhul albastru... Un znopt în calea lui spre pământ atinge spatele Măriuicăi, — una dintre cele două fete.

Neostoietu de lon — din vârful stogului — se pitulă și rade... Măriuca își ridică fața imburjorată și dă un chicot hoțomanului.

»Ai pe dracu, măi loane?«

Lon mai dă drumu unui znopt... Fata își vede de treabă și face socoteala unei păcăleli.

Mașina își urmăază cântecul nădușit. Năsada se întinde, se îngrășă, oamenii dau din greu...

Simionu lui Cozma și aici e tot el. Implântă furca în paie decum cură, scutură dealungul năsezii, incurcă furcile, ce-i stau în cale, mai împedecă câte un flăcăiaș mai nătâng și sloboade câte o glumă bună, pe socoteala unuia și altuia. Oamenii lucră cu drag în jurul lui... Flăcăii mai încheagați, ridică paie în furcă, urcă scara cea înaltă, pe clăia nouă, unde badea Gherasim pășește rar, apasă paiele, și dă formă clăii. În șură, la

vânturătoare, măsurile își varsă plinul în saci printre cari se învârt cumiți, bărbății mai în vârstă. Badea Mănasă, cu răvașul subsuoară, nu-și află locul. Jupân Levi, în șură și el, își preumblă ochii, verzui spălătăciți, când la caili lui, ce se opintesc din greu, când la grăul ce curge în unde aurii, din ciurele vânturătoarei — năcăjindu-și barba prăfuită. Soarele dă'n spre amiază. O căldură nădușitoare te învalăuie. Sudoarea își face cale pe fețele colbăite.

După un timp, găzdoaia, o muere măruntă, roșie foc, cu cărpă albă dinainte, apucă încet de măneca chemeșii pe badea Mănasă și-i șopotește ceva... Gura mașinii amutește pe încetu. Zoala contenește.

...Picioarele lui lon, spânzură pe buza stogului, ear el la umbra unui znopt, cine știe ce socoteli face... Mâni vrăjmașe, se întind și lon se sanie în răsul tuturor, jos pe paiele ce împrejmuiesc rădăcina stogului. Flăcăiașul dă să se dezmeticească, dar fetele nu lasă să treacă pe lon păcala. Una'l apucă de mâni, ceialaltă îi cară paie pe cap și'l copâr ca pe un măț... Toată curtea rade de se prăpădește... Flăcăii îndeamnă pe lon, fetele și îmbărbătează soațele... Cu'n vraf de paie pe cap, biruital se școală apucă pe Măriuca de mijloc, o trănțește de pământ... Lina nu-i dă zor. Flăcăii și fetele rid... În ușa tinzii, apare capul incununat de plete al badii Mănasă:

— »Măi copii, lăsați focului risul pe vreme scumpă ca asta și haideti odată la mâncare.«

A. Melin.

tate, ori cât de mare, cum e bunăoară și monopolul școlar.

Aceste cuvinte de ordine adeseori le întrebuințează și astfel de oameni, cari de altcum sunt aderenții unei educațiuni religioase-morale și ai bisericeii; dar, fie că în lipsa unui studiu mai profund, cred că pe lângă monopolul școlar de stat se poate păstra și interesul religios-moral, ceea ce nu e adevărat; — fie că sunt în credința, ca interesul patriotic e mai presus decât cel religios-moral și bisericesc, pe când de fapt aceste două nu se pot despărți, nici nu se pot pune în raport de subordinațiune unul față cu altul; — fie că, în fine sunt în credința, că scopurile patriotice îndreptățite nu se pot ajunge pe altă cale: și ei părăsesc monopolul școlar, și după aceea, după curentul liberal de azi nu poate fi altul decât monopolul școlar indiferent față de ori care religioasă: din considerări patriotice, spre cea mai mare daună atât pentru moralul-religios cât și pentru interesul adevărat patriotic, ei îl primesc și pe acesta.

Deși aceste titluri de drept sunt foarte înrudite cu cel al »unității naționale« cu care ne ocupăm mai în sus, totuși trebuie să ne ocupăm și cu ele separat, căci nu să acoper întru toate. Pe când la »unitatea națională« stă în locul prim statul și unitatea acestuia, aici mai mult naționalitatea, cu limba, spiritul, însușirile sale și instituțiunile sale proprii, iubirea patriei naționale și mai cu samă unitatea întru toate acestea, este luată în vedere, ca ținta, ce se dorește a se ajunge.

Chestia naționalităților nu e așa veche. La sfârșitul veacului XVIII. (1789) s'a ivit pentru prima dată, în forma unei născuțe de a crea o biserică națională. Aceasta tendință era sprijinită și de câțiva oameni ai bisericeii, dornici de domnie, dar scopul lor nu era nici atunci interesul națiunii, ci potențarea absolutismului Bourbonilor, folosindu-se de mijloc al puterii lor și biserica. Eresia bisericească a produs o eroare politică; ideea bisericeii naționale a produs ideea statului național, pe care la a. 1859 a enunțat-o mai întâi Napoleon III., dar earăși nu în interesul națiunii, ci ca sub titlul acesta să pună mâna, în interesul stăpânirii sale, și pe drepturile poporului.

Aceasta idee a trecut apoi în Italia, Austria, (lozefinizm, germanizare) mai în urmă sub titlul de »național-liberalism« în Germania, unde fu exploatată de către protestanți și francmasoni, contrarii bisericeii, contra acesteia, ca pretext plausibil, și de atunci — cea ce e foarte caracteristic — o accentuează înimiciei bisericeii cu glas mai mare și ca argument pentru monopolul școlar.

Să vedem acum, ce înțeleg ei sub aceste parole?

Cum se lecuieste fățarnicia politică.

de
Dr. Cassiu Maniu.

Neamul românesc numai pentru aceea nu-și poate ocupa locul ce i-se cuvine, deoarece nu-și cunoaște interesele sale cele mai scumpe. Aș dori să văd vindecată națiunea din aceasta neștiință, care copleșește o parte a neamului și mi-am propus să fac începutul cu un proiect formal al lecuirii celei mai șirete și mai primejdioase simptome de neștiință: a fățarniciei politice. Definiția filozofică a fățarniciei o deducem din faptul, că sunt oameni, ba chiar clase sociale și societăți, cari vreau să se arate că sunt buni, dar cu acel scop, ca să înșele oamenii în privința personalității lor. Se poate fățări iubirea, prietenia, virtutea, credința în D-zeu. Nu se recere decât o anumită stăpânire asupra esteriorului, care se poate însuși prin un fel de deprindere în prefăcătorie. Mai ales ochiul tradează pe omul fățarnic, privirea spăriată, turbure și nesigură și atunci, când dispune de mușchi și de celelalte organe ale trupului. Nemernicia fățarniciei nu e lipsă să o dovedim. Destul, că ea strică pe om până în fundul inimei sale, toată ființa lui devine o falsitate, o continuă minciună. Așa încât un criminal public mai curând se va pocăi, decât un fățarnic. Dacă îl demascăm devine de multe ori atât de obraznic, încât nu simte nici cea mai mică rușine morală.

Ceea ce Molière în Tartuffe foarte bine a înțeles și expus.

Fățarnicia politică în deosebi este îndreptată spre a produce aparentele înțelepciunii, pen-

După protestantul Mohl, fie care națiune are drept a forma stat național, căci:

»Unitatea politică a unei națiuni este de mare folos pentru membrii națiunii. Are drept de a separa un anumit teritor de stat de către celelalte națiuni; are drept a-l susține pe acesta și a se folosi de mijloacele necesare pentru aceasta, prin urmare neluând în considerare referințele de drept existente, are drept a cuceri toate acele teritorii, pe cari se află membrii aparținători națiunii sale. Dar o națiune are dreptul de a forma numai în mod corect un stat, drept aceea numai atunci e îndreptățit a alcătui stat, dacă se poate arăta din toate punctele de vedere, că națiunea, în cadrul statului de până acum, nu-și poate ajunge scopul vieții, pe când prin cucerire aceasta e verosimil; adică aceasta o pretinde o puternică necesitate națională«¹⁾.

După Bluntschli, ori care națiune, care se simte în stare, este și îndreptățită a forma stat de sine stătător: »O națiune conștie de sine simte instinctive chemarea și necesitatea politică de a se organiza în stat și dacă are puterea recerută, are și dreptul de a-și îndești acest instinct. Îndată ce o națiune s'a organizat ca stat, are dreptul a atrage către sine și acei membrii ai națiunii sale, cari trăiesc în afară«²⁾.

Acesta ar fi dară statul național în raport cu alte state.

Cari sunt acum cerințele clădirii unui stat național în cadrele sale proprii?

Unitate în spiritul național, în simțeminte, datini, alipire către instituțiunile naționale, și mai pe sus de toate unitate în limba națională, fără de nici o considerare la origine. Pentru aceea statul național este îndreptățit a dirigi spiritul comun, a susține caracterul național, a lăți limba sa. După aceea însă aceasta numai așa o poate realiza sigur, dacă el însuși conduce școala în spirit național, are dreptul exclusiv de a instrui și educa întreaga națiune.

»Școala cea mare a educațiunii patriotice și naționale — zice Jules Ferry¹⁾ — pe care o pretinde Franța, nu e altceva, decât statul ca educător în locul învățătorilor și a familiilor. Libertatea familiilor e o libertate ce nu se poate admite. Statul este învățătorul, par excelance, al națiunii; el trebuie să formeze tinerimea după chipul și asemenarea sa prin legile corespunzătoare principiilor sale«.

²⁾ Bluntschli, Die Lehre von modern. Staat. I. 1875, pag. 111.

¹⁾ Mohl, Staatsrecht, Völkerrecht, Politik. II. pag. 348 și 353.

¹⁾ Jul. Ferry, Discursul ținut în adunarea societăților savante, la 19 April 1879.

Firește, că după principiile francmasonului Jules Ferry și ale soților sei, cu atât mai puțin se poate încredința bisericeii educațiunea tinerimii, fiindcă ea și după dogmele sale e periculoasă statului.

»Franța liberală din secolul al XIX, are lipsă de educațiune moralmente unitară, națională, patriotică. Educațiunea religioasă este azi negarea tuturor acelor idei, cari formează gloria, baza de ezistență, unitatea Franței«²⁾.

Trebuie deci se cercetăm:

1. Îndreptățit este oare monopolul școlar în scopul clădirii statului național, prin lățirea naționalității, a limbei naționale?

2. Îndreptățit este oare monopolul școlar în scopul educării spiritului național și a simțului patriotic?

1. Statul, sub titlul lățirii naționalității și a limbei naționale, nu are drept la monopolul școlar.

Naționalitatea, unitatea limbei naționale, este un bun hotărât mare și statul e în drept a pretinde, și prin mijloace legale a face, ca toți să-i știe limba sa oficioasă, care nu poate fi decât limba majorității naționale; are dreptul de a pretinde, ca tinerii cari aparțin unei alte naționalități să fie în școală instruiți în aceasta; are dreptul a-și susține întru toate, a apăra, ba a și propaga cu mijloace juste naționalitatea sa și calitățile sale naționale bune; a pretinde însă și a face, ca toți supușii sei de altă naționalitate să vorbească numai limba națiunii dominante, să abzică de limba și naționalitatea sa, spre care scop în toate școlile exclusiv statul să conducă instrucțiunea și educațiunea: la aceasta numai atunci ar avea statul drept, dacă aceasta:

1. Ar fi de necesitate imperativă, pentru formarea, susținerea și menirea statului;

2. Dacă aceasta s'ar putea realiza;

3. Dacă prin realizarea acestui lucru nu s'ar vătăma drepturi esențiale.

Aceste condițiuni, nici singurate, nici la o altă, nu stau, în urmare nici monopolul școlar de stat sub titlul acesta, este neîndreptățit.

1. Crearea unității naționale și de limbă națională, nu este o necesitate imperativă.

Între marginile drepturilor e o lipsă categorică, care să îndreptățască la ori și ce, numai atunci ar putea interveni, dacă fără de aceasta statul nu s'ar putea forma, multă vreme nu s'ar putea susține și dacă scopul ființei sale, adică

²⁾ La Republique française 15 Apr. 1882.

tru a înșela milioane de oameni cu privire la simțul public și politic al personalității politice. Adică politicianul fățarnic vrea să ducă în răstăcire opiniunea cu privire la simțul de dreptate, de umanitate și de prudență, cari însoțesc pururea adevărata înțelepciune și cari simțuri nu le pun în lucrare în adins, deoarece nu se poate presupune, că le-ar lipsi.

Lecuirea acestei boale la aceia, cari iubesc adevărul și-l propagă constă în recunoașterea faptului, că cel ce luptă pentru un adevăr trebuie să știe înainte, că va avea să combată cruzimea tiranilor și lașitatea sclavilor în acelaș timp. El va trebui să-și ia curagiul din iubirea față de oameni, din dorul pasionat de a-l fi folosit și de a-l câștiga complăcerea prin aceea, că descopere cele mai prețioase interese ale sale.

Fățarnicia politică a acelora, cari vreau să înșele și să ducă în răstăcire opiniunea publică să lecuieste prin explicarea din partea celor de omenie, că aprobarea adevărului este sâmnul sigur al unui suflet just și sincer și cumcă a respinge adevărul, a-l înăduși, a avea frică de el, este dovadă caracteristică a ignoranței și a crimei.

Lecuirea fățarniciei politice atârână mult dela felul situațiilor publice a celor vinovați. Dar trebuie să constatăm dela început, că fățarnicia publică și cea politică prin aceea, că produc mare discordine în societate și deoarece totodată dau dovadă despre porniri fetele pentru membrii ceialalți ai societății, este totdeauna o crimă. O atât de mare crimă, încât după Cicero merită odiul civil, ura socială și pedeapsa oamenilor.

Fățarnicilor, cari iau parte în viața publică,

fie aceia ori magistrați, preoți, avocați, ingineri, comercianți, industriași, ori cultivători de pământ trebuie să le recomandăm ca leac cunoașterea adevărului, cumcă numai în viața cea publică a națiunii poate să ajungă viața noastră cea spirituală la unitate și la perfecțiune, fiindcă cultura omului singur rămâne totdeauna unilaterală, cumcă prin urmare fiecare om trebuie să aibă o vocațiune în societate și omul e dator să lucreze conform cu vocațiunea sa în societate.

Iar acelor fățarnici, cari ca deputați iau parte la aducerea legilor, să le spunem zilnic, cumcă e cel mai mare postulat al culturi morale ca popoarele să ajungă la o viață publică populară, adică națională, în care tot cetățeanul să fie supus numai spiritului comun național. Acei deputați, cari nu se supun acestui postulat sunt ori tradatorii cauzei; ori nu înțeleg problema politice, adică problema legislațiunii, și a formeii guvernului.

Precum am spus mai sus se pot fățări toate în lumea aceasta. Și deoarece vedem chiar și la copii mici un fel de prefăcătorie, trebuie să privim acest simptom de un rău; care pe nesimțite poate nimici cele mai frumoase flori ale sufletului omenesc chiar din frageda etate. Școala cea amară a vieții cu greu o va lecui, fiindcă cel care e cuprins de acest vițiu mai de multe ori nici nu știe aceasta, prefăcându-i-se în a doua natură a da pe cel bun, pe cel virtuos, pe cel înțelept, pe cel harnic, în sfârșit pierde gustul pentru ceea ce e în adevăr bun, virtuos, înțelept și harnic. Durere, că toate vițiile sunt atât de aproape de slăbiciunea omenească, încât dela o vreme nici nu simte omul ce vipere găzduiește în lăuntru lui.

apărarea drepturilor, și promovarea binelui public, nu și-l'ar putea împlini.

Unitatea națională însă și unitatea limbei naționale, nu formează un atare factor unit alcătuitor și susținător de stat.

Ce este anume naționalitatea și cari sunt părțile esențiale cari o alcătuiesc?

1. Precum ne arată și numirea, prima ei notă mai de căpetenie e descendența dela unul și același părinte (consăngenitatea), apoi tipul exterior comun, asemenea erezit, calități sufletești, aplicațiuni, datine și limbă, cari fac pe o națiune a se deosebi de ori care naționalitate de altă origine și care trăește între alte împrejurări.

Dintre aceste însușiri distinctive deși în o naționalitate toate se află, numai *înrudirea de sânge, originea comună*, se poate privi de principal părete despărțitor, fiind că ce se ține de celelalte chiar și membrii unei și aceleași naționalitate pot diferi între sine și atunci, când se perpetuează cu de aceeași naționalitate. Aici sunt de pildă germanii, slavii, latinii, azi abiași pricep reciproc limba deși se trag dela aceeași trupină, ba și cu privire la tip și caracter se deosebesc de olaltă. Limba, tipul, caracterul sunt deci între naționalități mai mult linii de despărțire neînsemnate esterne și de a doua mână.

Pentru formarea și susținerea statului, descendența comună, mai cu samă dacă e înpreunată cu comuniunea de limbă, este negreșit un factor puternic, căci învoalvă în sine — cel puțin în lucrurile de căpetenie, — comuniunea de gândire, simțeminte și aspirațiuni; contactul oficios și privat e mai ușor; simțul de apartinere este mai viu, ceea ce ridică patriotismul și însufletește mai mult pentru întreprinderi comune: un astfel de stat național își grijește și cruță mai bine poporul său de care-l leagă raporturi de consăngenitate și de limbă; pacea e mai solidă, căci văzându-și unul întraltul propriul său tip simpatrizează mai mult unul cu altul. Aceea încă e sigur că forma prim ordială a statului și factorul unitar susținător a fost exclusiv numai originea comună, și comuniunea de limbă.

Dar și aceea e sigur, că îndată ce în urma dezvoltării mai complicate a referințelor de traiu, și a înmulțirii, vițele de același neam, cercând o cale mai ușoară de trăit, sau despărțit de cătră olaltă și ducându-se s'au așezat în alte ținuturi îndepărtate venind în vecinătate și atingere cu viță de alt neam, altă origine și altă limbă: nu a servit de temelie, chiar la nașterea statelor mai mari, pentru formarea și conservarea statului înrudirea de sânge, comuniunea de limbă ș. c. ci, acei factori cari au asigurat ajungerea scopului final omenesc — cea ce e mai important decât

Fost'au regi chiar, cari nu se puteau reținea dela furtișag. Tot așa sunt oameni, cari nici nu știu cât de prădători, cât de zgârșiți, cât de ușuratici, cât de pizmătăreși sunt. Tot astfel stăm moralicește în privința fățarniciei. Fățărind perfecțiunea în vocațiunea lor, duc domnitorii pe cetățeni la sclăvie, iar ministrii lor fățarnici la nedreptăți, la cruzimi. Magistratii fățarnici contribuie la corumperea cetățenilor, la tolerarea celor mai primejdioase stări în corpul național. Advocatii fățarnici corump demnitatea dreptății și a echității, fiindcă primesc afaceri, despre cari știu că sunt nedrepte. Acest păcat are însă și o altă însușire, anume crește chiar ca un arbore, se întărește, se îngroașe, lasă rădăcinile cele mai adânci și eshală opiumul moral, din care cine gustă vede tot casteluri, tot orașe frumoase, un rai pământesc, dar numai în vis. Pe când în realitate, în jurul lui se înmulțesc cadavrele celor uciși de acest șiret stăpân al omului corupt.

Leacul în contra acestei stări generale de rătăcire sufletească și vrednice de disprețul nostru și de pedeapsa cerească este propusul firm de a nu trăi numai în închipuire, ci a se afirma prin o nouă viață, o viață în care să lăsăm libertate glasului înădușit al inimii, să procedem cu voință de fer, cu o voință electrică la îndeplinirea idealelor vieții și astfel vindecând aceasta groaznică și nespuse de vicleană boală să se înrădăcineze în mădularele noastre tot mai mult oroaia justă și ingerească contra acestui demon al minciunii. Am zis!

Toate în lume au margini, numai ura — nu.

Vanitosul se simte criticat și când nu-l lauzi.

naționalitatea — drepturile și datorințele, cari rezultă pentru om din acest scop final.

2. Un astfel de factor alcătuitor și susținător de stat a fost mai pe sus de toate *identitatea religiunii*, și siguranța libertății esercierii aceleia, care fiind în relațiune primordială cu scopul final al omului e mai ponderoasă decât naționalitatea, limba și înrudirea de sânge, căci, fiind înrudire sufletească, asigură mai bine solidaritatea decât cea trupească. Aceasta a ținut la olaltă împărăția uriașă a lui Carol cel mare, deși a constat din popoare de diferire naționalități. Din aceasta cauză nu se va contopi națiunea polonă nici când nici în Rusia, nici în Germania, deși cu privire la origine și limbă sunt înrudite. Pentru aceea se dorește Elsația și Lotaringia îndărăpt la sinul Franciei, deși se trage dela aceeași trupină cu Germanii. Din cauza aceasta s'au desfăcut Belgia și Holandia. Din cauza aceasta își părăsesc Irlandezii patria și emigrează în America liberă, căci, dacă un stat nu-și apără nici cel mai sfânt tesaur, ba voește chiar a-l distruge, atunci ce să-l lege de stat, care numai pentru aceea are drept de existență înaintea lui, ca să-i asigure drepturile necesare pentru ajungerea scopului.

(Va urma.)

Crestături.

— **Deputaților români din dietă** nu li-se poate face imputarea ce se face, prea târziu, deputaților din Duma, că ar tăcea. Nu. Ei vorbesc aproape în fiecare zi 2—3, mai ales vre-o doi-trei. Ziarele noastre au ce reproduce; domniile redactori nu trebuie să se mai ostenească mult, traduc un discurs naționalist din Dietă și umplu foaia. Mai toate ziarele noastre sunt pline de vorbiri din dietă. Totuși cine ar vrea să fie bine orientat nu se poate informa din ziarele noastre. Unele publică vorbirile unora, altele a altora. Nici un ziar nu le-a publicat toate; nici nu le-a putut publica. De acea ar fi bine să se tipărească într'un volum în traucere autentică, după stenograme, toate discursurile deputaților. Atunci cei ce se interesează ar putea să se informeze și s'ar putea judeca, ce s'a spus și ce nu s'a spus, în dietă.

— **Portul românesc în Germania.** «In bazarul cel mai frumos și cel mai mare din Berlin am văzut în dulapuri de sticlă și pe covoare scumpe, întinse pe pământ, toată bogăția industriei române de casă. Costume femeiești brodate admirabil, haine pentru copii, cătrînțe de sârbătoare, măsaie, lucruri în adevăr artistice, cari îți farmecă ochii, arată poporului berlinez gustul român, hârnicia română. Pe toate obiectele stă scris: «Lucru de mână românesc». Mulți, foarte mulți cumpără aceste lucruri eftine și azi-mâne copii oamenilor eleganți din Berlin se vor preumbla în haine lucrate de mână românească și tot al doilea salon va fi împodobit cu un măsaie adevărat «oriental». Pentrucă e fără îndoială că *hainele făcute cu gust* ajung curând la modă și bazarul devine adevărată cămară de *comori a industriei românești de mână*, care a fost așa de cu mințe, ca astfel să găsească drumul la portfelul cu bani al Germanilor.

«E poate superflu a spune, că produsele industriei românești de casă au ajuns aici nu numai din România. Au parte la aceasta și Românii noștri din Ungaria».

...Așa i-se scrie ziarului «Bud. Hirlap» din Berlin!

— **Aluatul corupțiunii.** «Școala și Biserica» revistă biser. din București, a deschis o anchetă asupra «decăderii morale și materiale a țaranului nostru». Nu cercetăm ce folos ar putea avea acel fel de păreri, dar câte una e caracteristică și actuală. Eată una, din nr. 6 al revistei:

«Din cauza Grecilor (arendăși), cari nu merg la biserică, ocăresc biserica, n'o ajută, necinstesc numele lui D-zeu și se fălesc cu averile lor făcute, după cum zic, fără ajutorul lui D-zeu. Tot ei (Grecii!) pângăresc și cinstea familiilor române. — ss. D. Ionescu. Com. Ciocăoști-Mărgineni».

Nu noi o zicem.

— **Dreyfuss**, faimosul căpitan ovreu din armata franceză, care de trei ori a fost osândit pentru tradare, a fost acum în urmă declarat

nevinovat, înaintat în armată și decorat cu semnul de cinste, — ce semn? — cu «crucea» legiunii de onoare... Da! Nu mai spunem cum s'a petrecut acest lucru. Lumea s'a obosit de afacerea Dreyfuss, înțelegem lumea creștină. Jidovimea însă nu s'a obosit. De trei ori a asaltat justiția; de trei ori a fost osândit fiul lui Israil. Dar nu s'a obosit. A încercat și a patra oară și acum a izbutit. Azi Dreyfuss e nevinovat, liber, decorat, așezat în rang în glorioasa armată a Franciei. Fie-le de bine tuturor, și Jidovilor și Francezilor. Pe noi însă ne muncește un gând. Cum se face oare, că pentru *un om*, un singur om, se poartă atâta război, atâta paradă, atâta încordare. Să zicem, că Dreyfuss întru adevăr a fost nevinovat, că a suferit pe nedreptul. Dar câți nevinovați sufer osândă, umilire, apăsare. Nu sute și mii, ci milioane, popoare întregi! Românii din Macedonia, de pildă, ca să tăcem despre ceialalți — ce păcat au, ca să fie omorâți de bandele grecești? Unde este Europa cultă și civilizată, care aplaudează lui Dreyfuss, când e vorba de Macedonia? Unde este Franța generoasă, umanitară, liberală?

Dreyfuss nu e permis să trăiască în rușinea unei osânde, dar un popor întreg poate fi osândit la moarte, poate fi masacrat de bandiții unui stat, fără ca generoșii și umanitarii Franței să se miște?

Iată civilizația modernă: e păgână și jidovită. Călugării și călugărițele, cari învățau și creșteau copii celor mai săraci din națiunea lor, sunt alungați din dreaptă proprietatea lor, dela chiemarea lor sfântă, — dar Dreyfuss e rehabilitat. Pentrucă călugării aceia, deși francezi curați, sunt creștini și ce e mai mult, *catolici*, — grozav! iar Dreyfuss e dintre fii lui Israil. Piară creștinii, piară până la unul, dar nu e permis ca un jidan să fie ofenzat. Piară în sânge creștinii, ce le pasă? Dar un jidan să sufere prinsoare, temniță; asta nu se poate.

Suntem într'o lume curat jidovită! Dacă Isus Christos ar veni azi în Franția, ar fi de nou restignit, tocmai pe când Dreyfuss e rehabilitat.

Pe Christos Jidovii l'au restignit pe cruce, ear Francezii pun crucea pe pieptul unui Jidan și alungă din țară pe slugitorii lui Christos! — Trăiască Varava!

— **«Iaponia Europei».** Englezul Alfred Stead, publică într'o revistă un elogios articol despre România și regele Carol.

«România să fie mândră, — zice d. Alfred Stead — de a fi numită Japonia Europei, acum un termen de cea mai înaltă cinste și laudă.

Ea a săvârșit în mijlocul necurmății gelozii și opoziții europene, mult din ceea ce liberul imperiu extrem oriental a săvârșit; însă ori și cum, nu trebuie uitat că progresul României, deși în mai mic, se poate cu mult mai meritoriu decât acel al Japoniei.

Unui stat mic, împiedecat la fie-ce moment de reacțiunea turcească și lăcomia Europei, mărghinindu-se cu puternice imperii, privilegiile de progres i-au fost *mai puțin prielnice* de cât imperiului insular japonez». Și mai departe: «Românii nu le lipsește patriotismul; istoria lor trecută ne dă îndestulătoare dovadă și patriotismului lor dătoresc faptul că și-au putut menține pozițiunea de avant-gardă a Europei în Orient».

Prima printre Statele mai mici, România va arăta lumii că nu de întinderea pământului depinde valoarea unei națiuni, și că cu toate că România va putea rămânea politicește mică, va fi însă totdeauna un mare factor moral».

Împărăția lui Dumnezeu.

Este una dintre măririle cele mai de căpetenie ale Domnului Christos, că învățătura lui oamenii au numit'o *evangelie*, adică «bună vestire». Ce numire particulară: *bună vestire!* E surprinzătoare, e caracteristică numirea aceasta pentru *cea ce Mântuitorul avea să săvârșească*, pentru *cea ce voia să creeze aici pe pământ*. «Bună vestire», adică nu învățatură, nu filosofie; ci vestire despre o faptă mare, despre o întâmplare măreață. Bună vestire pentru unul fiește care; bună vestire pentru filosoful indic, ca și pentru materialistul chinez; bună vestire pentru vânătorul sarmat, ca și pentru arcașul schitic; bună vestire pentru barbarul german, ca și pentru împăratul roman, ca și pentru artistul grec, bună vestire pentru fiecare epocă, pentru fiecare cultură, pentru toată civilizația. Bună vestirea aceasta este vestea despre *Împărăția lui D-zeu*. Ascultați popoare: «s'a apropiat Împărăția lui Dumnezeu». Împărăția lui Dumnezeu a

fost înainte pomenită de proroci, înainte propovăduită de sfântul Ioan Botezătorul, dar nicăiri și nici odată ea nu s'a arătat cu atâta greutate uimitoare, cu atâta siguranță cuceritoare, ca la Domnul Nostru Isus Christos. Și oamenii cari au primit aceasta veste într'un mod inconștient și instinctiv au simțit: *aceasta e, aceasta* ne trebuie nouă!

Domnilor! Multe sunt în lume puterile cari chinuesc pe om. Il chinuiește păcatul, răutatea, tortura, durerea, părerea de rău, moartea, tristețea, sărăcia și robia, toate acestea și multe altele îl torturează; suntem ca niște ciurde și sbirii puterilor lumii acesteia fac ce vreau cu noi; egoismul și tirănia ne înjugă; nedreptatea și crudelitatea ne năcăjește neconținut. Simțim noi, că lumea aceasta nu e împărăția lui Dumnezeu. De aceea ne cade așa de bine aceasta veste bună, că s'a apropiat împărăția lui D-zeu.

Impărăția lui D-zeu este pământul făgăduinței; țeara fericirii, în care nu mai este nici păcat, nici năcăz; mântuire de rău și eliberare din robia lui.

Toată lumea aștepta mântuirea, aștepta slobozirea de sub sarcina mizeriilor. Isus Christos a pășit în fața tuturor și le-a spus: eu vă voi mântui pe voi. Eu voiu întemeia împărăția, care va birui mizeriile, care vă va ridica din păcate, din perire, vă va slobozi de sub puterea morții și a suferinții și vă va așeza în stăpânirea libertății fiilor lui D-zeu. Veniți după mine!

Și oare unde și-a întemeiat D-zeu aceasta împărăție? Unde este țeara aceea alui Christos, în care omul numai e prada năcăzurilor și suferințelor? Unde este lumea cea fericită, din care s'a alungat toată tirănia și crudelitatea, de unde s'a scos egoismul și pofta neiertată? Unde este țeara, ai cărei cetățeni s'au eliberat de sub suferințe, boale și moarte? Unde?

Au trecut peste 1900 ani de atunci: o lungă poveste de lupte și sbucium. Fost'au doară aceste veacuri, veacul împărăției lui D-zeu, cu inspirațiunile virtuții și fericirii, și cu farmecul dulce al vieții frumoase? N'a fost oare și în anul acesta din urmă numai luptă și amar? Am clădit mult, am creat și am înaintat. Dar ajuns'am oare acum la împărăția lui D-zeu? Și peste tot, oare aceasta a fost împărăția pe care Isus ne-a adus'o și ne-a pus'o în vedere?

Să întrebăm pe însuși Domnul Christos: Doamne, unde este împărăția Ta?

Impărăția lui D-zeu nu e pământ, cu munți și mări, cu riuri și stânci; nu e cultură, drept și societate; nu e politică și putere, ci ea este *lumea sufletului*, care iubește pe D-zeu și trăiește în intimitate cu el. A iubi pe D-zeu, ca pe Tatăl nostru, și a ne așeza față cu el ca și cel ce simte că e fiul lui; convingerea cea adâncă și simțirea cea stăpânitoare, că el este Tatăl nostru iubitor și grijitor; liniștirea cea întăritoare, că în alipire de el noi toate le învingem cu puterea lui; pacea cea dulce pe care dragostea lui D-zeu ni-o picură în inimă; lumea intimă sufletească astfel dispusă, este actul cel mai mare, este plăcerea cea mai dulce, este conștiința cea mai liniștită, ce se poate simți și resimți; iată aceasta este împărăția lui D-zeu!

Sufletul astfel dispus e luminat și fericit. El strălucește în aureola dragostei lui D-zeu și în raza propriei sale demnități; el gustă cea ce e mai dulce, el simte frumusețea senină, ideală a nopții de Crăciun, cu steaua din Viflaim. El înțelege cântarea îngerească: pe *pământ pace oamenilor de bună voie*. Și Apostolul ne spune: Impărăția lui D-zeu e virtute, pace și bucurie întru Spiritul cel sfânt.

Unii au căutat într'altă parte împărăția lui D-zeu. Au crezut, că împărăția Domnului Isus ar sta în a se retrage de lume, în a se ascunde în pustuire și a se învăli în ciuhe de păr de capră; Schoppenhauer zice că nota cea mai de viață a Evangheliei ar fi urgisirea lumii; fără retragere, fără abatere și fără părăsirea lumii, de bunăseamnă nu se face curățirea sufletului; și mai puțin se poate face însufletirea și avântarea spiritului; dar toate acestea nu sunt florile, ci numai cărările împărăției lui D-zeu. Fuga de lume, pustiu și rassa de pustnic nu se țin de ea; ear dacă ia cineva rassa pustniciei, fie, dar atunci cânte. Cine

n'ar aproba urgisirea cea a lumii pe care a avut'o de pildă S. Francisc de Assisi? El uria cea ce e josnic, călca în picioare ce e rușinos, și iubirea lui din fie care floare suga — ca o albină — iubirea lui D-zeu; el urgisia lumea tirăniei, lumea oamenilor stricați sufletește, desacordați, urgisia inimile deșerte; dar propovăduia pacea și iubirea și căuta să învețe pe toți oamenii, cum ar putea și cel din urmă să se simtă liber de jug și să guste adevărata viață.

A urf lumea ruınată, lumea desacordată, întunecată și lipsită de ori ce iubire, firește, e iertat; e iertat, pentru iubirea lumii celei mai frumoase, mai fericite!

Alții earăși numai așa își pot face o închipuire mare despre împărăția lui D-zeu, dacă o identifică cu budismul, care abnegațiunea o prețuește drept o frângere și o innăbușire a vieții și se doarește după *nirvana*. Dar n'au dreptate; omul nu e »floare veștedă«; viața nu e chin înflăcărat, cel puțin după voia lui Christos *nu*, de aceea frângerea vieții și năbușirea bucuriei nu e program de viață; împărăția lui D-zeu nu e nirvana.

Omul aspiră și dorește; lipsa de ori ce dorire și aspirațiune nu poate fi patria lui. Omul are voință; abdicarea de voințe nu este deci țaria lui. Cum ar putea fi chloroformizarea voinței scop al vieții? De bună seamă asta nu e evanghelie, asta nu e împărăția lui D-zeu. Totuși aceștia tot din evanghelie și-au căutat argumentele lor, toți din evanghelie și-au alcătuit alor Christos și a lor împărăție dumnezească. Unii au considerat pe Christos drept aschet misantrop; alții drept un călugăr cerșitor; unii au văzut în El un om fără bucurii, alții un eremit retras și închis în sine însuși. Și în totdeauna ei s'au provocat la scriptură, zicând că așa spune...

Christos a fost un om aspru, misantropic — zic ei — altfel cum ar fi și putut vorbi cum a vorbit: Dacă te smintește ochiul tău, scoate-l, pentru că ce ar folosi omului, să aibă doi ochi, și să se arunce în focul ghehenei? Dacă mâna ta sau piciorul tău te smintește, taie-l, căci mai bine îți este a intra schiop ori schilav în viață, decât cu două mâni și cu două picioare în focul de veci! Cel ce vrea să vină la mine, să urească pe tatăl său pe mamăsa, soția și frații sei, altfel nu e vrednic de mine.

Adevărat! Așa a vorbit Christos! Dar numai neînțelegând retorica dumnezească s'au putut avânta la astfel de exagerațiuni cei ce n'au cunoscut sufletul lui Isus Christos; în acest chip toate declarațiunile se pot interpreta unilateral și într'un senz straniu. Isus Christos n'a fost un riguros aspru; El a iertat să-i ungă părul și să-i sărute picioarele. Cine și-a putut închipui pe fiul Omului urând oamenii, când El așa de bucuros a intrat în casa Mariei și Martei din Bethania; când cea dintăiu cale cu învățăceii sei l'a condus la nunta din Cana Galilei, și când El însuși se plânge, că nemâncând Ioan i-au zis că are drac, ear fiul Omului mănăcă și bea, și apoi îl invinovătesc, că are drac întunecat!

Sunt și de aceia, cari cred, că împărăția lui D-zeu e marea reformă a lumii, în care Domnul Christos a desemnat liniile ideale ale ordinei de drept, și a organizațiunii sociale. De aceea fost'au sociologi cari au voit să scoată din Evanghelie soluțiunea problemei sociale. Și aceștia au greșit. Evangelia nu e un program socialist. Evangelia n'a putut voii să lege dezvoltarea; n'a putut voii să împiedece lupta claselor, cursul aranjerii straturilor sociale, de cea Christos nu s'a identificat, nici pe sine, nici împărăția lui D-zeu, nici cu imperialismul, nici cu patriarhalismul, nici cu regalismul. Aci se potrivește bine cuvântul: »Impărăția mea nu este din lumea aceasta«; împărăția mea nu e stat politic. Dacă ar fi voit așa ceva, atunci ar fi organizat neamul, și nu s'ar fi dus, ci ar fi rămas între noi, ca ori de câte ori era lipsă, să readucă lumea, cu auctoritatea sa, în ogașa cuvenită. Desvoltarea lumii nu se poate opri; aceea e funcțiunea științelor, descoperirilor și invențiunilor, funcțiunea mișcării și deșteptării la conștiință a straturilor de popoare; problema aceasta nu se poate rezolva, decât în luptă și hărțueală.

(Va urma.)

Trad. Dr. E. Dăianu.

Internatul și școala de fete din Beiuș.

Concurs.

1. Internatul Pavelian de fete primește eleve stipendiste pe întreg ori jumătate și eleve solvente, cari cercetează școala civilă împreună cu internat sau școala elementară de stat din loc.

2. Fiecare elevă ori stipendistă, ori solventă are să recurgă pentru primire până în 1 Aug. n. a. c. la Ordinariatul gr.-cat. de Oradea-mare (Nagy-Várad).

Stipendiu numai eleve gr.-cat. de școala civilă pot căpăta și în prima linie fetițe orfane de preot gr.-cat. din diecesa gr.-cat. de Oradea mare.

La recursurile trimise pentru primire sunt a se alătura: carte de botez, testimoniu școl., atestat medical și atestat de vaccinare.

3. Pentru o elevă fără stipendiu, care locuiește în internat, se solvește la an în două sau cel mult în patru rate anticipative: la 1 Sept., 15 Nov., 1 Febr., și 15 Aprilie (300) trei sute coroane.

4. Pentru suma plătită fiecare elevă va primi: proviziune întreagă: locuință, vîpt, încălzit, luminat, spălat, scaldă, eventual medic, educațiune morală, instrucțiune specială în studii, declamare, cant, lucru de mână (croit), economia practică, cele mai mari — instruire în manuașarea mașinei de scris, în fiecare zi în anumite oare au conversații și instrucții în limba română, maghiară, germană și la espresa dorință și din limba franceză. Tot în suma amintită sunt socotite: o haină uniformă, 2 șurțe în formă de haină, o pălărie de iarnă una de vară și o manta de iarnă.

5. Cele, cari doresc a studia pianul sau cimbalul, — din cari se dă la săptămână câte 1½ oră de instrucție și câte ½ oră la zi exercițiu, — plătesc deosebit 65 cor., — iară pentru limba franceză 20 cor. Acestea se solvesc în două rate egale: la începutul și la mijlocul anului școl.

Taxe pentru instrucție la violină și din limba latină se solvesc direct instructorilor.

6. Pe lângă spesele amintite părinții elevelor au să supoarte didactrul școlii, spesele pentru cărțile trebuincioase la școală, material de lucru de mână, de scris, de desemn, pentru alte diferite lucruri și pentru instrucție în dans.

7. Elevele primite au să aducă cu sine: albaturi, din fiecare câte 6 bucăți (fuste 3 să fie din barchet colorit); 12 părechi de ciorapi negri; 12 batiste; 1 ploier; 2 părechi de ghete înalte, de tot noue; o manta de primăvară-toamnă de culoare vînată sau neagră; haine de casă: 2 de creton, 2 din barchet și una din stofă de iarnă, de tot durabile; 2 șurțe în formă de haină; o măramă de iarnă; o saltea (strojac); o plapomă cu 2 învălitoare; 2 perini cu 4 fețe albe; 2 cearșafuri; 6 ștergare; o față de masă cu 6 servete mari; 2 pepteni (1 des și 1 rar); 1 perie de dinți, una de haine și trei de ghete. Elevele din II. III. și IV. clasă civ. să-și aducă și câte o ramă rotundă de brodat.

Conscrierea în două exemplare a acestor obiecte înscrinate cu numărul indicat de direcțiunea internatului o vor prezenta-o superiorității internatului cu ocaziunea intrării lor în internat.

Pentru obiecte rele sau neînscrinate, pentru juvaere (inel, oroloj, brățar etc.) nu se primește răspundabilitate.

Părinții sunt rugați, ca să-și provadă fetițele cu toate vestmintele și obiectele prescise, căci la din contră ele vor duce lipsă, neputând ținea ordinea recerută cu vestmintele lor.

8. Elevele primite în internat au să se prezenteze cu toate cele de lipsă în 3—8 Sept. n.

9. Tot în acest termen se vor întâmpla și înscrierile regulate, examenele corectoare și de susceptiune atât la școala civilă împreună cu internat, cât și la școala elem. de stat din loc. Invocarea Spiritului sfânt va fi în 9 Sept., iară în 10 Sept. se vor începe prelegerile regulate.

Elevele, cari nu se vor prezenta în aceste zile de înscriere ulterior numai pe lângă suplice timbrate și motivate se vor primi cu învoirea autorităților superioare școl.

Elevele, cari doresc să învețe privat sunt datoare a se înscrie cu cele regulate la începutul anului școl. ce dacă ar neglija-o, au și ele să recurgă pentru concesiune.

10. Pe clasa I. civilă se primesc acele eleve, cari au implinit anul al 9-lea al etății. Primirea acelor, cari au implinit etatea de 12 ani, depinde dela hotărîrea corpului profesoral.

La înscriere eleva de cl. I. civ. are să aducă: testimoniu școl. de pe cl. IV. elem. în lipsa căruia primirea se face numai pe baza examenului de susceptiune, atestatului de vaccinare.

și estrasul de matriculare. Aceste două atestate au să le prezenteze și acele eleve de pe celelalte clase civile, cari dela alt institut continuă clasele.

Pe celelalte clase civile primirea se face pe baza testimoniuului de pe clasa premergătoare.

11. Didactrul la școala civ. e 12 cor. la an, înscrierea 4 cor., testimoniu școl. 2 cor., programa dela finea anului 1 cor. și fondul de penziune 30 fil. total 19 cor. și 30 fil., care sumă se solvește la înscriere.

Didactrul la școala elementară de stat e 6 cor. și fondul de penziune 30 fil.

12. Afară de taxele amintite în punctul precedent fiecare elevă de clase civ. are să solvească taxa lucrului de mână de clasă: cl. I. 8 cor.; cl. II. 12 cor.; cl. III. 13 cor.; cl. IV. 20 cor.

În anul școl. trecut numărul elevelor interne a fost 91.

Direcțiunea.

Cu 1 August începe nou abonament

la

„Răvașul“ Pe $\frac{1}{4}$ de an costă 90 fil.
 „ $\frac{1}{2}$ „ „ „ 1.60 „
 „ 1 „ „ „ 3.20 „

DE PESTE SĂPTĂMÂNA

Pentru noua biserică din Cluj.

Eară și eară încreștăm prinosul inimilor bune creștinești. Un lucru bine isprăvit însuflă simț de mulțămire, și simțul se traduce într'un dar la biserică cea nouă. — O călătorie lungă prin țeri străine, prin frumusețile esotice, se încheie mai frumos, când se sfârșește la biserică, unde creștinul cu inimă mulțămitoare se roagă lui D-zeu, care l'a scutit de atâtea primejdii, câte pândesc asupra omului într'o cale lungă. Și simțul din lăuntrul inimei se vedește într'un dar către biserică cea nouă...

Au mai binevoit a contribui:

342. A. Opreș din Cluj — 10 cor.

343. Gregorie Opreșiu din Cluj — 10 cor.

344. Dna Elena și Dl Mihai Pavel din Sighetul Maramureșului — 20 cor.

Laolaltă: 40 cor.

Pentru orfanotrofiu.

Vestea ce am dat despre înființarea unui orfanotrofiu în Blaj a aflat răsădit în toate foile noastre. Fapta reposatului *Filon V. Tat* — cu al cărui chip vom împodobi un număr viitor — a produs mulțămire în toate inimile. Sentimentele umanitare găsim răsădit simpatice în toate sufletele bune. Trebuie însă nu numai să laudăm ideea bună, ci să o și sprijinim, ca să se întrupeze cât mai curând. Cea mai bună propagandă ce o putem face acestei idei creștinești este — cum am spus — lățirea în cercuri cât mai largi a cărții, care a inspirat și fundatorului Tat fericita faptă: »*Roadele milei creștinești*« de Câmpianu. Editorul a declarat, că cu ultimul exemplar, ce se vinde, va depune 1000 cor. la fondul orfanotrofiului. Cel ce va cumpăra și va lăți cartea își face însuși parte la fondul de 1000 cor.

Acest gând l'au înțeles prea puțini; dar sperăm că el se va impune. Noi vom publica numele tuturor celor ce-l vor înțelege și practiza.

Incepem chiar de acum.

Au cumpărat până acum »*Roadele milei creștinești*«:

1. »*Silvania*« institut de credit în Șimleu 5 esemplare cu 15 cor. și porto.

Vivat sequens!

— **Patriarhul Ierusalimului** a vândut mai multor creștini, (Români?) pentru suma de un milion 600 de mii de franci moșiile pe cari le avea în Bucovina. Moșiile acestea erau dăruite din vechime de boeri români. Cât de mult spune contractul acesta de vânzare și cumpărare!

— **Secțiunile »Asociațiunii«**, la propunerea secretarului *Octavian Goga*, au decis, ca »Asociațiunea« să scoată cel mai târziu până la 1 Ianuarie 1907 o *revistă săptămânală populară* în estensiunea unei coli, după modelul revistei populare bucureștene »*Albina*«. Această revistă va să se ocupe de secretarul literar al »Asociațiunii«, și va compune spre scopul acesta un co-

mitet redacțional. Revista »*Transilvania*« va apare și în viitor însă tot numai la 2 luni și se va ocupa exclusiv cu afacerile oficiale ale »Asociațiunii«.

— **Dl Dr. Iosif Siegescu**, fost comisar ministerial la esamenele de calificare din Blaj și Caransebeș, a făcut excelentă impresiune în amândouă locurile. »*Renașterea*« din Caransebeș aprețiază în prim articol faptul și-l laudă mult pe d-l comisar. »Am admirat tactul și înțelepciunea, cu care d-l Dr. Siegescu a știut apăra interesele statului — zice »*Ren.*« — fără să se atingă de drepturile noastre. Un astfel de bărbat merită lauda celor-țe l-au trimis și recunoștința noastră. Am mai admirat la Dr. Siegescu bogăția de cunoștințe. Cunoaște atât de bine și perfect literatura română și maghiară, că e în stare să reciteze părți întregi din diferiții autori și e în curent chiar și cu teoriile cele mai noi din Psihologie, Metodică și Pedagogie. D-l Dr. I. Siegescu e anume făcut pentru a fi comisar pe la examene și nu ne îndoiim, că purtarea d-sale va fi bine apreciată la locurile competente și vom avea fericirea și pe viitor să-l vedem la examenele noastre, ca și noi să fim descriși înaintea guvernului, după cum merităm.«

— **Roma Milano și Veneția**, cele mai de frunte orașe ale Italiei, fac României onoarea de a-și trimite pe primarii lor la București să viziteze expoziția. Cei trei primari vor sosi în oare care zi de Septemvrie. Odată cu ei va merge la București și comisiunea consiliului comunal din Roma, care va duce un dar interesant orașului București: o *lupoaică* în bronz, simbolul Romei eterne.

— **Dr. Lueger**, primarul Vienei creștine a trimis Archimandritului Nifon dela Sinaia și d-lui Dr. Virgil Popescu din București portretul său însoțit de o scrisoare de mulțămire pentru primirea frumoasă, ce i-s'a făcut în București.

— **O luminare uriașă**. Un vot rar a făcut soția credincioasă a unui bărbat greu bolnav. După ce toți medicii au abzis de ori ce nădejde, soția lui a chemat într'ajutor pe D-zeu și a făgăduit, că de se va însănătoșa bărbatul ei, va cumpăra pe sama bisericii o lumină de ceară așa de grea, cât va cumpeni cel însănătoșat. D-zeu i-a ascultat rugăciunea și ea a și implinit votul. A cumpărat o lumină, care arzând neconținut va ține 2 ani. A costat 250 dolari (1250 fr.). Vezi bine, lucrul s'a întâmplat în America.

— **Examenul de maturitate** în gimn. sup. fond. din Năsăud s'a ținut în 26—29 Iunie a. c. sub prezidiul Magn. d-n Alexa Kuncz dir. supr. al cercului Cluj. S'au supus 22 ordinari și 6 repetiști. Au eșit 4: Simion Filipon, Ioan Lazar, Leonida Pop și George Vidican. Cu bine 8: Nicolae Brătean, Noti Constantinidis, Petur Gruia, Zacharia Maniu, Vasile Pop, George Pteancu, Traian Raichici și Ștefan Șerban. Maturi 7; au căzet câte din uu obiect 3. Din cei repenți au căzut câte din un obiect 5; iar din un obiect a cores 1.

— În **Șieu-Odorheiu** (diec. Gherlei) se va sfinți biserică cea nouă în 12 Aug. n. a. c.

— **Biserica din Rodna-nouă** a fost sfințită în 12 Iulie, ziua de Sân-Petru. În locul episcopului a fost trimis canonicul Ioan Georgiu, Predică ocazională a rostit canonicul Domide. După sfințire a urmat banchet, unde s'a toastat pentru Papa și Monarch (can. Georgiu) pentru episcopul Gherlei (can. Domide), pentru canonicii de față a vorbit d-l Sol. Halița, pentru pictorul Smigelschi a vorbit d-l Ant. Domide, însușit profesor din Gherla. Protopopul Grapini poate fi mulțumit de a fi văzut lăcașul Domnului ridicat sub cărma și hărnicia sa și predat mării sale.

— **Examenul de calificare** a învățătorilor s'a sfârșit în Gherla la 3 Iulie. Din 61 au reușit 35. În anul acesta s'au dat 46 diplome cu 40 mai multe ca anul trecut.

— **Datoria publică a Franciei**, care a reabilitat pe Dreyfuss e de 30 miliarde franci. Ca să ne putem face o închipuire de aceasta sumă, e de însămnat, că de s'ar prefice în piese de argint de câte 5 franci și acelea s'ar înșirui ca într'ce salbă, de 5 ori s'ar putea încinge globul pământesc cu salba datoriei franceze.

— **Hymen**. Romulus Giurgiu, învățător în Aruncuta și Letiția Pop din Sâmbotelnicul-de-câmpie își vor serba cununia în 5 August n. la 3 oare d. am. în biserică gr.-cat. din Sâmbotelnic.

— **Adunarea cercuală** ordinară a despărțământului Blaj al »Asociațiunii« s'a ținut în 22 Iulie în Ujfalău, cu program bogat

Desbărțământului Blaj, unul din cele mai harnice, aparțin vr'o patruzeci de comune. În fruntea comitetului este Ioan F. Negruțiu, director și d-l Alexandru Ciura, secretar.

— **Sfințirea bisericii din Ciachi-Gărbău** se va face la 12 August st. n. 1906, prin însuși

Esceleția Sa Dr. Victor Mihályi de Apșa arhiepiscop și Metropolit gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. După actul sfințirii va urma prânz comun în pavilionul de vară din grădina școlii, fiind angajat spre acest scop un ospătar, care se va îngriji de mâncări și beuturi bune. Prețul la banchet: de persoană e 5 coroane. Doritorii de a lua parte la banchet sunt rugați a se înștiința până în 6 August st. n. la adresa Sp. D. Victor Pop cand. adv. în Cs.-Gorbó. După aceea va urma petrecere de vară. Prețul întrării la petrecere: de persoană 2 cor.; de familie până la 3 membrii 4 cor.; dela 3 membrii în sus ne fiecare persoană câte 1 coroană. Patroni: D-na și d-l Dr. Alesandru Vaida-Voevod.

— **Tinerimea română din Cut** și jur, invită la petrecerea de vară ce o va aranja Duminecă în 29. Iulie st. n. 1906, în sala școlii de acolo Inceputul la 7 oare p. m. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. de fam. 2 cor. Venitul curat e destinat în favorul școlii gr.-cat. Suprasolvirile marinimoase se vor cuita pe cale ziaristică. NB. Oaspeții sunt rugați a sa îngriji de viptuale, de beuturi bune și de încvartirare se îngrijește comitetul.

— **Inteligența română din M.-Ludoș** și jur invită la petrecerea de vară ce o va aranja cu ocaziunea adunării desp. »Ludoș« al Asociațiunii Duminecă în 12 Aug. st. n. a. c. Inceputul precis la 8 oare sara. Prețul de intrare: de per. 2 cor. de familie 4 cor. dela trei membri în sus, de fiecare membru 1 cor. Venitul curat este destinat pentru școala gr.-cat. din loc. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțămire.

— **Reuniunea învățătorilor gr.-cat.** din Archidiaconatul părților sătmărene aparț. diecesei oradane își va ține adunarea generală anuală la 9 Aug. st. n. a. c. la 9 oare din zi în comuna Tataresci (Réztelek). Membrii ordinari ai reuniunii să notifice presidiului scuzele pentru eventuala lor absență; iar doritorii de a diserta cu ocaziunea adunării; elaboratele să le trimită la presidiu cu opt zile înainte. Competințele și restanțele sunt a se răspunde până la 1 Aug. st. n. la din contră numele restanțierilor se vor ceti public prin cassarul reuniunii, și vor suporta eventual spesele procesului.

— **Inteligența română din Reghin** invită la petrecerea de vară, ce va aranja-o Vineri, la 10 Aug. st. n. a. c. în pavilionul din parcul orașului Reghin. Prețul intrării: de persoană 2 cor. — de familie până la 3 membri 4 cor. — peste 3 membri 5 cor. Venitul curat e destinat pentru scop filantropic. Inceputul precis la 8 oare sara, la 4 d. am. în același loc și zi Adunarea Depărț. Reghin al Asociațiunii. Pentru comitetul aranjator: Ariton M. Popa prezident. Sever Barbu cassar. George Maior secretar. Iosif Popescu viceprezident. Iosif Șipoș controlor. Suprasolvirile se primesc cu mulțămire, și se vor cuita pe cale ziaristică. Stimulatele Doamne și Domnișoare sunt rugate a preferi frumosul nostru port național. P. S. Cetitorii acestei invitări sunt rugați a se conzidera invitați.

— **Tinerimea Română din Turda** invită la petrecerea de vară ce să va aranja Duminecă în 5 August st. n. 1906. în sala hotelului »Europa« din Turda. Inceputul la 8 oare sara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 60 fil. de familie de 3 membrii 4 cor. peste 3 membri 5 cor. Venitul curat este destinat spre scopuri filantropice. Ofertele marinimoase sunt a se trimite la adresa D-lui Augustin Rațiu rig. în drept în Turda — și se vor cuita pe cale ziaristică.

— **Internatul »Vancean«** de fetețe din Blaj Până în ziua de 15 August n. a. c. se escrie concurs pentru primirea în Internatul »Vancean« de fetețe din Blaj, Pentru o elevă sunt a se plăti pe un an școlastic 240 cor. în două ori patru rate anticipative, pe lângă aceea o taxă anuală de înscriere de 6 cor. 30 fil. pentru elevele din clasele elementare, și de 12 cor. pentru cele din clasele civile, apoi 2 cor. pe an pentru baie. Ființă elevele vor trăbui să poarte vesminte uni-forme, se vor solvi pentru acestea câte 28—36 cor. după vrăsta fiește căreia. Uniforma aceasta, să gătește în internat. Pentru suma solvită fiește care elevă va primi: Instrucțiune în studiile prescise. Locuință în sale mari, sănătoase și luminoase, provăzute cu mobilierul de lipsă. Vipt întreg și anume: a) la dejun cafeacu lapte, b) la amiază 3 plesse, Dumineca și în sărbători 4 plesse. c) la cină 2 plesse. Spălat, luminat și încălzit. Instrucțiunea practică în cele economice, intru cât instrucțiunea de sub 1. lasă răgaz. La cererile pentru primire au să se alăture: estras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare și revaacinare. Rugările pentru primire au să se înainteze *Preaveneratului Consistoriu mitropolitan din Blaj*, alăturându-se la fiește care o marcă postală de 45 fil. pentru spedarea francată a rezoluțiunii. Dela rugarea pentru primire nu sunt dispensate nici elevele, cari au mai fost în Internat.

— **Dare de samă** Cu ocaziunea petrecerii aranjate în Copalnic-Mănăstur la 15 Iulie n. v. binevoit a suprasolvi următorii domni:

M. On. Domn Dr. Vasile Lucaciu 30 cor. Dr. Ioan Tatar 2 cor. Ionica Oltean 1 cor. Dr. Gavril Buzura 3 cor. Ioan Chindriș 1 cor. Ioan Petruț 1 cor. Alesiu Latiș 2 cor. Vasile Muste 1 cor. Ioan Oltean 3 cor. Dr. Victor Nyilvan 6 cor. Aurel Pop 1 cor. Andreiu Pop 2 cor. Demetriu Ciontea 4 cor. N. Câmpean 2 cor. Dr. Victor Colceriu 2 cor. Augustin Pop 2 cor. Ioan Brândușan 2 cor.

Primească marinimoșii domni și pe aceasta cale cele mai mari mulțămite.

Au încurs de tot 391 cor., din cari subtrăgându-se spesele în suma de 264 cor. 88 fil. au rămas 126 cor. 12 fil., care sumă s'a dat în mâna curatorimii școlii din Rușor. *Vasile Botha* cassar.

— **O școală de sculptură în lemn**, mult lăudată, se află în Câmpulung (Bucovina) sub conducerea profesorului Ioan Pișlea. Lucrările acestei școli, espuse la București, atrag admirația tuturor. Școala are 4 cursuri, e cu limba de propunere *românească*, și se primesc elevi și de la noi. D-l Pișlea e bănașan; sculptorul mult lăudat, Archip Roșca, este elevul dînsului.

— **Tinerimea română din Dicio-sânmartin** și jur invită la petrecerea de vară ce o aranjează în 2 August n. 1906 (ziua sfântului proroc Ilie) în Dicio-sânmartin în sala cea mare a hotelului »Național«. Venitul curat este destinat pentru scopuri filantropice. Prețul de intrare: pentru persoană: 1 cor. 60 fileri, pentru familie 4 cor. NB. Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțămite și se cvitază pe cale ziaristică. Ofertele din afară binevoitoare să se trimită la adresa D-lui Dr. Romuț Boilă, avocat în Dicio-sânmartin.

— **Ne omoară frații din Macedonia.** Bandede creștinilor ortodoci din glorioasa Grecia ostensenecontenit în Macedonia întru stîrpirea *lătinilor* de Români. Iar în România se țin adunări de protestare. Pe când adunările acestea sunt foarte pe sus cu glasul, ziarele încrestează foarte rece zilnicele vărsări de sânge cald și românesc. Din cele multe mai dăm una. Într'un mare ziar cu litere mărunte se scrie la un sfârșit de cronică astfel:

»Se comunică din Bitolia: Săptămâna asta doi spoitori români din Trestenia, actualmente stabiliți la Crușova, trecând prin satele din Murihova, au fost prinși de antarți și luați cu ei la munte. Intrebați ce sunt, aceștia de frica și cu speranță de a scăpa au declarat că sunt macedoneni. Această declarație a făcut pe Greci să nu-i omoară pe loc și să-i ia cu dâșii. Pe de alta parte, a trimis om la Bitolia să afle dacă într'adevăr acei oameni fac parte din sinul comunității grecești ori nu. La declarația trimisului, că sunt români, ambii au fost măcelăriți pe loc. Pe când octogenarul efor Nazar eșia din biserică a fost culcat cu un glonț la pământ.

— **Scoală de cântăreți.** Ne întrec și în cele bisericesti frații din România. Au școli de cantorii. Eată ce cetim despre una în *Vocea Tutovei*, insuflăta foaie din Bărlad:

Examenele școlii de cântări din Huși. În ziua de 12 a. c. luna Iunie începându-se examenele școlii de cântăreți din Huși, ținând 6 zile, atât dimineața cât și deameaza, examene prezidate de însuși P. Sf. Episcop D. D. Dr. Conoiț Arănescu Donici, dinpreună cu membrii numin de P. Sf. Sa în comisiunea specială la care au asistat autoritățile locale, precum și alte persoane din Huși.

Elevii tuturor celor patru clase ale școlii au răspuns în mod cu totul satisfăcător la toate obiectele cântării, și cu multă pricepere atât în execuțiunea cântărilor variate și frumoase ale muzicii orientale, cât și la bucățile muzicii occidentale.

De asemenea la obiectele ajutoare cultului precum *exercitarea la predici* pe carte (!) la citire pe cărți vechi și nouă; și la obiectele religioase necesare formării caracterului bun al cântărețului, precum: Mărturisirea Ortodoxă, Liturgica, Morala creștină etc.

— † **Necrolog.** *Silvia Alma Petran* fostă elevă de clasa II-a civilă a internatului „Pavelean” din Beiuș, după un mo:b îndelungat și consumător, suferit cu resignațiune creștinească și împărtășită cu sfințele taine a reposat 24 Iuliu a. c. în etate de 14 ani, s'a făcut în Siciu la 25 I. c. 4 oare d. a.

— **Internatul studenților din Blaj.** Părintii, cari voiesc să-și așeze băieții pe anul școl. 1906/7 în Seminarul junimei române gr.-cat. dela gimnaziul gr.-cat. din Blaj, prin aceasta sunt avizați, că termenul concursului de primire (se primesc numai gimnaziști) este 14 August st. n. a. c. Cererile de primire sunt a se adresa Prea Veneratului Conzistor Metropolitan din Blaj, și în ce privește pe băieții, cari în anul școl. trecut, nu au fost elevi ai seminarului junimei, cererile au să se instruate cu extras de botoc, testimoniu

de pe anul școl. trecut și atestat de vaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și insemne locuința și posta ultimă cu acuratețe și să declare, că cunosc deplin toate condițiunile de primire și să obligă a-le împlini pe toate. Ca rezoluțiunile să se poată expeda francate, petenții sunt rugați să alătore marcele postale de lipsă.

Pentru elevii sunt de a se plăti: cuartir, vipt, luminat, spălat, încălzit și în caz de lipsă medic și medicină; 2 cor. taxă cu totul 266 cor. la au. — Elevii provăzuți cu toate cele de lipsă se vor prezenta în 1 Sept. n. înaintea superiorității seminariale însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde aceștia vor plăti taxele de lipsă și vor da în samă obiectele și lucrurile elevilor, și li-se va designa mobiliarul destinat spre folosința lor.

— **D. Vincențiu Nicoară** a fost numit profesor la gimnaziul statului în Fiume.

— **În Constantinopol** se va înființa la 1 Sept. a. c. o școală comercială română. Oare nu va afurisi-o fericirea sa Patriarhul mării biserici?

— **D-l Grădescu**, profesor univertzitar și vice-președ. al Dumei din Petersburg a anunțat, că în curând va veni să viziteze expoziția din București și va sta câteva săptămâni la băile Slănic. (»Basarabia«).

— **»Bucovina«** dela 30 Iulie scrie: »Nu de parte de noi se deșteaptă Moldovenii basarabeni; se găsesc niște oameni binevoitori poporului, cari deschid o gazetă »Basarabia«, eșirea căreia poporul o salută cu lacrimi de bucurie. Dar aici ei se întâlnesc cu un fecior de șerpe *Crușevan*, care în gazeta sa contra Evreilor »Drug« spune cumcă din pricina deșteptării naționale a Moldovenilor toată Basarabia se va scâlăda în sânge. Eată ce spune un mișel și lăpădat de neamul său.

După cum se vede renumele lui Pavalaki (*Crușevan*, un renegat) a trecut grșnița Basarabiei. (»Basarabia«).

— **Școli agronomice pentru țerani** există în România 6. Fiecare are pământ, 20—30 hectare, și sunt inzestrate cu unelte, mașinile și vitele de lipsă. Cursul ține 2 ani. Elevii iau parte la munca câmpului, și din venitul curat 7/10 parte se împarte între elevi. Astfel pe lângă învățatură, practică și teoretică, elevii mai și câștigă ceva. —

O școală anume pentru cultivarea viilor este la Odobești; are și un atelier de dogărie și butărie. În toate școlile acestea se primesc numai copii de săteni agricultori, cari au isprăvit școala primară, sunt de 14 ani și sunt deplin sănătoși. Cererile sunt a se adresa până la 1 Sept. v. către direcția școlii; examen de primire nu se cere. Ar fi bine să se ducă și dela noi la astfel de școli. De pildă la cea din Strehaia, Gemeni (jud. Mehedinți) Poiana, Șopot (Dolj) Odopești. Și mai bine ar fi dacă s'ar înființa și la noi astfel de școli românești.

Numărul cel mai apropiat al Răvașului va apărea la 12 Aug. n.

— **Batalioane de școlari.** Printr'o nouă lege s'a introdus instrucția și organizarea militară în toate școlile din România. Toată țeara e împărțită în 5 corpuri de armată, cu 38 regiuni militare. Peste acestea afară de ministri (cel de instrucție și cel de războiu) e un inspector general, un căpitan în activitate. Instrucția o fac 3165 de instructori sub oficeri activi. Instrucția începe din cl. 2 primară și ține până în cl. 7 de liceu. În școlile sătești și după ce ies din cl. 5 elevii sunt datori a urma instrucția militară în toate Duminecile și sărbătorile, mai ales toamna și iarna. Fiecare școală va avea unelte de gimnastică, puști de lemn pentru deprindere, câte 2 puști de oțel, pentru tras la țintă, mașină de fabricat gloanțe și o armă »Manlicher« pentru 30 elevi. Elevii vor purta uniformă și vor saluta militărește. La 10 Maiu a. c. au luat parte la defilare 1700 astfel de ostași de școală. Numărul acestora va crește în curând la 700,000 ori chiar un milion de *curcănași*.

— **Ghetele unui schiop renumit.** Trăia odată în Grecia un schiop foarte renumit, care avea picioarele așa de schimonosite, că pentru a-și face o păreche de ghete, care să-i vie bine, cel mai bun cismar nu întrebuinta mai puțin de o lună.

Într'o noapte un hoț intră în casa lui, și negăsind altceva de luat îi fură ghetele făcute cu atâta studiu și osteneală.

Sărmanul schiop când se sculă a doua zi, nu făcu gălgăie, cum ar fi făcut altul, nici nu se desperă, ci ridică ochii cătră cer zicând aceste vorbe:

»Vă rog, o Zei atotputernici, faceți această minune, ca picioarele aceluia, care mi-a furat încălțăminte, să se facă așa, ca să i-se potrivească ghetele mele.

— **Cel mai plăcut mijloc de înfrumșetare** — care până acuma e neîntrecut — e fără îndoială renumitul *Margit-Crème* a lui Földes, care în timp scurt a cucerit toate damele, ba chiar și

domnii îl folosesc, pentru că e cu totul nestricăcios; face să dispară toate necurățiile feții cum sunt: alunițele, bubițele, zgrăbunțele ș. a. și în consecință întinerește, înviorează fața. Înfrumșetează nu numai fața, ci albește și face fină chiar și pielea grumazului, a umerilor și a mânilor. Toate damele vorbesc cu o adevărată însuflețire despre efectul lui miraculos. O tighie mare costă 2 cor; una mică 1 cor. Se capătă la apotecarul Földes, în Arad, și în toate farmaciile; să ne ferim însă de imitațiuni și falsificate fără de nici o valoare.

— **E de un folos neprețuit de mare** pentru fiecare damă ca să știe cum are să-și păstreze frumșetea chiar și până la o vârstă înaintată, cum poate să se apere în contra influențelor stricăcioase ale soarelui și vântului, cum poate să înlătore de pe față toate necurățiile, cum sunt: alunițele, peștrulele de ficat, bubițele de fierbințeli; zgrăbunțele și altele. Contra tuturor acestora e mijlocul cel mai sigur pomada de față: *Margit-Crème* a lui Földes, scutit prin lege, care nu conține nici plumb, nici argint viu. În urma folosinței ei dispar în puține zile creșturile de pe față și pielea capătă o culoare fină, tineră și îmbujorată. O tighie mare costă 2 cor, una mică 1 cor. Se poate procura la: *Földes Kelemen* apotecar în Arad și în fiecare farmacie.

Convocare.

Pe baza concludului adus în ședința comitetului Reuniunii noastre sub p. 3. în senzul §. 13 al statutelor, convocăm prin aceasta pe toți membrii reuniunii noastre la *adunarea generală ordinară*, care va avea loc în 29 Iuliu st. n. a. c. la 6 oare după prânz în școala gr.-cat. din loc, strada Jókai 6.

Invităm totodată pe toți inteligenții și cei cari se interesează de cauza reuniunii noastre și a meseriașilor noștri.

Programa adunării:

- Cuvânt de deschidere, prin președintele reuniunii.
- Raportul comitetului despre activitatea reuniunii în anul 1905 prin secretar.
- Raportul cassarului despre starea fondurilor.
- Eventuale propuneri.
- Alegerea noului comitet conform § 14 din statute.

Din ședința comitetului ținută la 16 Iulie a. c. Cluj, la 20 Iulie 1906.

B. Bodoabă
președinte.

I. N. Pop
Secret. II.

MAI NOU

Din Rusia.

»Duma« dieta cea nouă a Rusiei a fost disolvată — până la primăvară. S'au făcut o mulțime de arestări. Ministru e numit *Stolypin*. E temere, că va izbucni revoluție în toată țara țarului.

Conferența interparlamentară

Se ține în Londra. Era vorba, că vor lua parte și 3 deputați români, Unguri s'au dus la Londra 52, în frunte cu contele Apponyi. Din România sunt 26 deputați.

Președintele deschizând conferența a salutat pe rând pe toți reprezentanții deosebitelor țeri și parlamente. A salutat deosebit frumos pe deputații din »Duma«, care era disolvată atunci. El a încheiat: »Duma a murit, trăiască Duma«.

Apponyi și Duma.

În conferența din Londra a vorbit și Apponyi, franțozește întâi, englezește pe urmă. El a salutat cu emfază Duma și s'a arătat ca cel mai iubitor de libertate, ca și când n'ar fi ministru în Ungaria. »Bud. Napló« scrie scandalizată de acest rol dublu.

Zice: »Am fost pregătiți la ori ce numai la asta nu. N'am așteptat noi să vorbească despre *libertate*, pe care acasă o deneagă; despre *egalitate*, care acasă o tradează, despre *frățietate*, pe care acasă o rîde batjocoritor; despre *progres*, pe care acasă îl împiedică.

La toate ne-am așteptat. Dar ca să vorbească despre Duma, la aceasta nici dela el nu ne-am așteptat».

Dela noi.

Liberalul admirator al »Dumei«, contele Apponyi, ministrul de culte și instrucțiune publică în Ungaria, (nu în Rusia) a oprit din școale următoarele cărți revoluționare (!):

a) Manual de istorie bisericească, de Dr. Ilarion Pușcariu. Sibiu, 1901, edițiunea II.

b) Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu. Sibiu. 1904, ed. III.

c) Cunoștințe din constituția patriei de Ioan Popovici. Sibiu. 1902.

d) Aduș la istoria pedagogiei de Dr. P. Pipoș. Arad 1903, ed. III.

»Foaia oficioasă« ne spune, că în aceste cărți se cuprind neadevăruri și necuviințe față cu legile patriei! Bine, că a scăpat biata patrie de atâtea necuviințe. Trăiască contele Duma!

Bánffy și Măneguțiu.

În ședința dela 25 Iulie bar. Bánffy a desfășurat o lungă interpelație în cauza fostului protopop Măneguțiu. Ci că a fost suspendat pentru »opul istoric« Almanachului »S.-tului Niculae« pentru patriotismul său, nu de conzistor, ci de direcția »Albinei«, neobservându-se nici măcar formele iuridice. Aceasta ar fi abuz de autonomie și nerespectarea legilor. Interpelația se va comunica contra lui Apponyi — la Londra. Poate va răspunde în conferința de acolo.

Dar ne surprinde un lucru din cele multe. Dacă nu poate suferi nedreptăți și abuzuri de autonomie, de ce nu se ocupă Bánffy cu cazul Irsay, întâmplat în biserica ev.-ref. al cărei mare procurator este chiar Bánffy. Și aici s'a judecat, în public un acuzat pentru lucruri scandaloase, care n'a fost nici chemat la judecată. Ce aleargă îndepărtare, când la poarta sa are Bánffy destul material de — interpelat.

Mai e ceva curios? Cine l'a pus pe Bánffy la acest rol? Vrea doar să se facă *Bănuțiu* de dragul lui *Măneguțiu*?

Budapest — Bukarest.

Sub acest titlu i-se scrie ziarului »B. Napló«, din Paris:

»Cu un gravamen mai puțin pentru Maghiari. Budapesta nu mai e confundată cu București. Francezii nu mai sunt așa de superficiali. Cât de multe și frumoase scriu ei acuma despre România jubilară. Un fost ministru al Franței la București zice, că Românii sunt poporul cel mai vrednic din Răsăritul Europei. România e Franca-jună și București sunt ca Parisul în vârsta de student. România vrea să fie stat cultural și va fi. E tineră, agilă, cutezătoare și dornică de cultură aceasta nație latină! Așa vestește lumea Tissoți Franciei. Ziarele parisiene scriu curate minuni despre avântul geniu al românismului. Despre aplicările gustului românesc, despre vitejia economică a României. Un ziarist francez procește, că piețele Orientului vor fi ale României. Dar tot în acest ton cântă despre România și presa engleză, și cea germană, și cea italiană. Așa dar Budapesta n'are să se mai teamă. Europeanul din Apus nu o va mai confunda cu — București«.

Grecii și Bulgarii.

Sofia, 12 Iulie v. Patriarhatul ecumenic din Constantinopole a declarat război ezarhatului bulgar și acum pune în mișcare toate expedientele spre a provoca desființarea ezarhatului. Ca răspuns la aceasta, o deputațiune de

bulgari din Varna străbate toate orașele Bulgariei spre a organiza boicotarea comercianților greci.

Unde *dai* și unde *crapă!* Iată la ce rol a ajuns Patriarhul, succesorul sfântului Ioan-Gură-de-aur — grație Grecilor!

Poșta redacțiunii.

»Țăranul«. Altădată pune și numele adevărat al țăranului. **Iojob.** La epistole neiscălite nu-i obiceiul a reflecta. Totuși îți dăm de știre, că n'avem nici o plânsoare contra părților din chestiune. Ele sunt ca și celelalte Abonează puțini și dintre abonații mulți nu plătesc. Asta nu-i cultură, și nu-i naționalism. Nu înțelegem deci cum s'ar putea face din astfel de elemente »studiu despre cultura națională«? Eată de ce aflăm superfluu a mai aduna astfel de date ale stărilor noastre. Cultura adevărată s'ar face cu lățirea foilor între oameni cari abonează plătind înainte. Acesta ar fi un studiu practic și folositor.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Predicile lui Petru Maior.** Apare în zilele acestea și partea a IV. a »Predicilor« pe Dumineci. Deși volumul ajunge la pag. 472, totuși nu se încheie nici cu aceasta parte, care ajunge până la Dum. 22 după Rusalii. Mai restează predicile pe Duminecile ce sunt încă până la Dumineca »Vameșului și Farișeului«. Cu broșura a V. se va încheia acest volum, care va face astfel peste 600 pag. Volumul întreg costă 5 cor. broș. și 6 cor. compactat frumos. Cei ce n'au primit nimic din aceste Predici se pot prenota la *Volumul I.* (Predici pe Dumineci) trimetând prețul întreg plus 50 fil. porto.

Cei ce au primit broșuri din acest volum sunt rugați să trimită prețul lor, că altfel broșurile următoare nu li-se vor mai trimite și restanțele se vor încasa pe alta cale mai costisitoare. A se adresa în toate la »*Răvașul*«. Cluj.

— **Anuare.** E timpul anuarelor școlare. Sunt publicațiunile cele mai sigure ale noastre, cari ne atrag odată în atențiunea asupra școalelor noastre medii. Fiește care poartă icoana institutului de care grăiește, și din scurtă frunzărare ne dă notele spiritului ce viază în acel institut. Nu ne slobozim la aprecieri ci înregistrăm pe scurt cele primite:

— **Raport** despre școalele din Blaj pe 1905—6. Vol. de 160 pag. ne dă seamă despre gimn. preparandie, școala de fete, de aplicație, a meseriașilor și asilul de copii.

În gimnaz 16 profes, au instruit 478 elevi, între cari 468 Români, cei mai mulți, 402 uniți. Peste 1/2 din ei fii de țărani (219) și preoți (171.)

La institutul pedagogic 11 profes. 84 elevi; la școala de aplicație elevii scad foarte; în cl. I. au fost 7, în a II. numai 4 elevi, în a III. 30 —

pe când școala elementară ung. susținută de stat și »Emke« Clujului are sute de elevi români, nu numai din Blaj, ci și din Veza, comuna învecinată, care nu mai susține școală rom. deși are edificiu nou, perfect corăspunzător. E grozav să vezi, că copii țăranilor din Veza trec peste piața Blajului, pe dinaintea marilor școale românești, ca să se ducă la școala cea secesionistă din capătul din jos al uliței cei mari, unde sunt casele lăsate de Metropolitul Șuluț și câștigate de »Emke«. Didactrul acestei școale a noastre e altfel 12 cor. 30 fil.

La școala de fete 14 profes. și 87 eleve, dintre cari în școala elem. 20, în școala civ. cu 3 cl. 67.

Școala ucenicilor de meseriașii și negustorie e unică la noi; a avut 25 elevi; în cl. pregătitoare 8; în cl. I. 13, cl. II. 15, cl. III. 9. Didactru nu există, elevii primesc cărți și reviste și premii, ba și vestminte. Conducerea o au Prof. S. Nestor ca dir. și Nic. Pop prof. prep. ca învățător.

În *asilul de copii*, condus de d. I. F. Negruțiu și D-șoara Melania Brendușan au fost 25 elevi români. Cursul de îngrijitoare pentru azile în 1905—6 nu s'a ținut »în lipsă de candidate«.

Deasupra acestor date, rigide, dar grăitoare, pentru cine se gândește la spusa lor — Raportul cuprinde chiar la început, un studiu frumos, înalt ținut, și elegant spus: *Educația vechilor Elini*, de prof. *Alesandru Ciura*. Aceste 40 pagini de idei încununează celelalte pagini de date statistice și rapoarte.

— **Anuarul 42** al gimnaziului gr.-or. rom. din Brașov, e tot cam așa de voluminos. Ne spune că în gimn. au fost 13 prof. la 330 elevi, la reale 6 prof. ord. 4 estr. și 84 elevi, total 414, aproape toți Români gr.-or. (gr.-cat. numai 20.) După ocupațiunea părinților 128 țărani, 29 industrieși, 50 comerc. 120 preoți, învăț. și alți intelig. — Foarte mângăitoare sunt datele despre școala primară capitală; cea pentru băieți are 4 cl. ord. și 4 paralele; cea pentru fetițe 5 cl. ord. și 3 paralele, adică 16 clase, cu 29 puteri didactice foarte bune. Elevi a avut aceasta școală 650, tot Români, și tot gr.-or. afară de 5 gr.-cat. și 2 de »altă confes.« În deosebi 332 băieți (304 din Brașov născuți) și 318 fetițe (300 brașovene.) Eată o surescenență bogată pentru celelalte școale. — În fruntea anuarului: »Schimbul de școlari din punct de vedere pedagogic« discurs rost de d. n. Virgil Onițiu la încheierea anului 1904—5.

— **»Școala și Biserica«.** An. IX. nr. 6. București (C. Rahovei 40) constată că anabapțiștii se lătesc și în București. Au casă de rugăciuni. Vedem în acest nr. un capitol de »Viața religioasă la Români«, fragment dintr'o carte a d-lui D. Stănescu, pe care nu o cunoaștem, astfel nici apreția nu o putem. Din »introducere« nu mult ne întroducem.

— **Anuarul »școalei comerciale super. gr.-or. rom. din Brașov«** pe a. 37 al existenței sale de Arseniu Vlaicu, dir. începe cu un studiu al directorului despre »Reforma învățământului nostru comercial« (pe 32 pag. mari.) Din datele statistice estragem: Cei 12 profes. au avut 101 elevi, 87 gr.-or. 11 gr.-cat; dintre ei 34 sunt copii de inteligenți, 37 de țărani; 26 brașoveni 73 din afară, 7 din străinătate (România.) După comitate cei mai mulți sunt din Caraș-Severin, apoi Făgăraș, Sibiu, Alba-de-jos. Ceva nou: »premiul moralității« l'a luat Stefan Peneș din Târlungeni. Alte premii: Aurel Popp din Sibiu (unit) și Dim. Săvârdia din Caransebeș.

— **Junimea Literară.** Anul III. nr. 7. A apărut cu următorul sumar: Pe o hârtie de nimic (poezie) — G. Rotică. Mobiliarul casei țăranului român din Bucovina (urmare și fine) — Ilie Veslovski. În lumea lui (schiță) — P. Condru. De mult să jlucesc (versuri) — Leandru. Ideia latinității în istoria română (urmare și fine) — Iancu I. Nistor. Contemplație (versuri) — Alcuno. Unei copile (versuri) — Leandru. Dări de samă — C. Paltin și Elv. — Notițe bibliografice — N. Redacția și Administrația: Suceava (Bucovina) Suceava Sturza Nr. 655.

— **»Viața românească«** nr. 4 pe Iunie a apărut în estensiune de 194 pagini cu același conținut bogat și varit ca și până acum. Sumarul e următorul: N. Gane, Ciubucul logofătului Manoli, Buhuș (nuvelă); Ana Kanto-Kernbach, Indemn, Iarnă (versuri); D. D. Pătrașcanu, Despre poveștile noastre; I. Al. Brătescu-Voinești, În lumea dreptății (urmare); Gh. din Moldova, Din traista lui Sucilă; G. Ibrăileanu, Vasile Alexandri; V. Silin, Viața țării (versuri); Ioan Nădejde, Români, Armâni, Rumeri și păreri d. N. Iorga despre ei; Octavian Goga, Carmen (versuri); Ciocărlan, Feciori de suflet (nuvelă); Stere, Patru zile în Ardeal; Al. Tzigara-Samurcaș, Muzeul nostru Național, (cu două ilustrații); George Tofan, Viața Românească în Bucovina; M. Costea, Din trecutul Basarabiei; Podgoreanu, Scrisoare din Ardeal; P. Nicanor & Comp. Miscellanea; C. Șr. Cronica Literară. — Henric Ibsen; P. Bujor, Cronica Științifică. — Biologie Experimentală; — Pierre Curie; Simion C. Măndrescu, Cronica Pedagogică. — Cum trebuie organizat studiul limbii și literaturii germane la o Universitate română; I. G. Duca. Cronica Externă. — Alianțele de azi.

Roadele milei creștinești Noue așeză-minte de îndreptare morală — de **Teodor Cămpianu**. Cu prefață de editorul *Dr. Elie Dăianu* — 8° mare, 192 pag. 30 ilustrații. Aiud 1906. Tipariul cel mai frumos pe hârtie velină, lucru ce face onoare atelierelor tipografiei din Aiud, — unde s'a tipărit; poate e cea dintâi carte mai mare ce s'a tipărit românește în Aiud. Venitul ce ar rezulta după acoperirea speselor, și ofertele benevole, se vor depune ca temei unui fond pentru orfanotrofiu. *Prețul 3 cor. (în România 4 lei).* Se poate procura dela »*Răvașul*«, unde se primesc și oferte.

Mântuește-ți sufletul!

o o o Predici pentru misiuni o o o
Traduse în românește de membrii societății de lectură

»Inocențiu Micu Clain«

a teologilor din Blaj.

Blaj 1906.

— Tipografia Seminariului archidieceșan —

Prețul 4 coroane 50 fileri.

Institutul indigen de asigurare

Fondat la 1868 „**Transsylvania**” Fondat 1868

se recomandă pentru încheierea de *Asigurări de foc și asupra vieții, de rente, zestre, pe cheltuielile înmormântării etc.* în toate combinațiile și cu tarifele cele mai ieftine.

Valori asigurate: Despăgubiri prestate: **105 milioane cor. 7 milioane coroane.**
Sfaturi în toate afacerile de asigurare se dau fără nici o cheltuială.

Acușitori buni se caută în condițiuni favorabile.

Agentura generală în Cluj, Emketer 16.

Asigurări se pot face la »Economul« și la Agentura »Transilvaniei« în Cluj.

FALK IMRE

Cluj Piața Széchenyi nr. 39.

În prăvălia mea se vind mașine de cusut, biciclete, ace de cusut, fine, din oțel englez, pe lângă plătire în rate.

Mare atelier mecanic.

Primim repararea mașinelor de cusut, bicicletelor și a altor obiecte, cari se țin de specialitatea aceasta.

Serviciu prompt și acurat!

Comande din provincie se efectuează cu cea mai mare acuratețe.

Agentură pentru mașine agronomice.

Cu deosebită stimă

(6—20)

Falk Imre

Piața Széchenyi nr. 39.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret. Vindecă și înviorează pe lângă garanțe.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra *durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit bani. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrăe atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoarece-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost officios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja etfînătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.*

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

MÜLLER ARBERT, Budapesta,
V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

22—52

Frumos, curat, scrie

numai mașina de scris (7—10)

YOST

care și multiplică, pentru că mașina de scris Yost nu e cu bandă.

Prețul 600 cor.

Mașini folosite între 300 și 400 cor. Acestea se reparază în atelierul nostru minunat arangeat.

Un an garanție atât pentru mașinile nouă, cât și pentru cele vechi.

»Yost«, mașină de scris societate pe acții

Budapest, Palatul New-York

Director M. Káldor.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârșiri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke«, Frankfurt a. Main. 6—52

La tipografia »Carmen« în Cluj se primește numai decât un

Practicant.

Preferiți vor fi cei cari cunosc pe lângă limba română și cea maghiară.

Nu te face mașină de calculat,

== ci îți cumpără una!

Calcularea nu agerește, ci îngreunează creerul; dacă ai învățat-o odată, continuă mecanic. Nu-ți ruina nervii, când cu o mișcare ușoară a mâinei, cu cea mai mică întrebuintare a creerului poți avea rezultate absolut sigure în calcul. Mașina noastră universală pentru adaugeri, sau aceea care face cele 4 operațiuni fundamentale, o arătăm ori unde în țeară. Mașina lucrează cu celeritate de zece ori mai mare, decât cel mai istet calculator.

Prețurile mașinilor de 700—1200 cor.

»YOST« maș. de scris soc. pe acț.

secția mașinelor de calculat. (7—5)

Budapesta, palatul »New-York«.

Director: M. KÁLDOR.

„THE STANDARD“

— fondată în anul 1825. —

Efectuește asigurări pe viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual	Avere proprie
Cor.: 34,600,000	Cor.: 274,000,000
Dividende solvite	Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000,000	Cor.: 570,000,000

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj. Strada Ferencz-József Nr. 17.

Filiala pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4 în Palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edinburg. (Anglia).

La Administrația »Rëveșului«

(Cluj, Jókai-utca 6.)

se află de vânzare următoarele cărți:

Cărțile Săteanului Român

Schițe din popor, de George Stoica
Prețul 10 fil.

Păcatele noastre, de Petru Suciu. —
Prețul 15 fil.

Despre păcatele sătenilor. Căzanie
de Ioan Roman. Prețul 20 fil.

La comande să se adaugă și porto postal.

„RÉVAȘUL“

foaie săptămânală, apare în Cluj.

— Jókai utca 6. —

Abonamentul: 3 cor. 20 fil. pe an.
În străinătate 6 franci.

Biblioteca despărțământului Cluj.

Ce să facem? Plan de lucrare întocmit pentru »Despărțământul Cluj« prin Dr. Amos Frâncu. Prețul 20 fil.

Ursu Broina, povestire, de Dr. E. Dăianu. Prețul 30 fil.

Recerînța de căpetenie a frumșeții e o piele fină și frumoasă a feții.

Aceasta o poate dobândi fiecare damă prin întrebuintarea alifiei de față

Margit-Crème

a lui FÖLDES

care e de un efect miraculos în privința aceasta.

Margit-Crème e un mijloc chemic de o compoziție foarte fină, are un miros de tot plăcut și se resorbează repede deja îndată după prima încercare i-se adevăresc calitățile sale aceste emnente. Face pielea feții fină, la pipăit, ca și ca-tifeaua; în 10—12 zile schimbă cu totul aspectul feții, face să dispară pentru tot deuna alunițele, pestruele de ficat și ori ce fel de necurățiri ale feții.

Calitatea sa cea mai esențială e, încă urma folosinței nu devine pielea feții unșuroasă și lucie, cum se întâmplă aceasta la alte alifii cosmetice, ci din contră, face să dispară luciul pielei, ca și pudera, din ce motiv se poate chiar și zina întrebuinta. Mai nutrește apoi chiar și pielea feții, prin ce o întenereste, o înviorează și îi dă o molicune și rotunzime de tot atrăgătoare și plăcută.

Favorul ei cel mai de căpetenie e, că nu conține nici argint viu, nici plumb și astfel e cu totul nestrucăcioasă.

Prețul unei tighii mici 1 cor.; unei tighii mari 2 cor. Săpunul-Margit costă 70 fil. Pudera-Margit 1 cor. 20 fil. Apa de față Margit 1 cor. Pasta de dinți Margit 1 cor.

Se prepară: la FÖLDES KELEMEN, apotecar în ARAD.

Comande de 6 cor. se trimit franco

Se poate căpăta:

la Burger Frigyes, Dr. Czetz Dénes, Gergely Fer. utóda, Halász Jenő, Dr. Hintz György, Székly Miklós și Tanács József, apotecari în Cluj.

Fiecare imitație și retipărire va fi pedepsită.

Veritabil e numai Balsamul lui Thierry

ein echter Balsam
der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Prograde
und Kolozsvár.

provăzut cu semnul »călugărițelor.
— Scutit prin lege. —

E un mijloc peste tot cunoscut și neîntrecut în cazuri de perturbanții de sgârșiri de stomac, de colică, de catarrhuri dureri de piept, la influența etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă mare specială cu astupuş patent — 5 cor. franco. ALFIA CENTIFOLIA E UN NON PLUS ULTRA la toate ranele, la inflamații, lovituri abscesse, buboae de ori ce fel. Prețul: 2 tighii coroane 3'60 sau pe lângă trimiterea banilor înainte, sau cu rambursă.

Apoteca lui A. Thierry la Rohits-Sauerbrunn. Broșuri, se trimit fiecăruia gratuit. Depot în Budapesta la apot. A. Török; la Leo I., Egger; la L. Vértes, Lugos.

(2—25)

La tipografia »Carmen« în Cluj se află: Estras din Matricula botezaților, cununaților și morților, cu prețuri moderate.

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU

..... CLUJ .....

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui Erich Fabritius din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.